

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ
info@cec.md

contestatar: **Alexandr Stoianoglo**
candidat la funcția de Președinte al
Republicii Moldova
reprezentat de: **Vasile Gafton**

partea contestată: **Partidul Politic „Partidul Acțiune și
Solidaritate”
Maia Sandu**

CONTESTAȚIE
pe marginea acțiunilor concurentului electoral
Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”
și a candidatului la funcția de Președinte al Republicii Moldova
Maia Sandu

În fapt, în ziua de 25 octombrie 2024 în incinta mai multor blocuri de locuit au fost depistate pliante (*copia se anexează*) comandate de Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” cu informație ce vizează candidatul la funcția de Președinte al Republicii Moldova dl Alexandr Stoianoglo, și anume fiind inserat:

pe față:

„Maia Sandu - Președinte care asigură stabilitatea, liniștea și pacea

SALVĂM MOLDOVA!

Cum poți salva Moldova:

Votează pentru Maia Sandu - unicul președinte care poate duce Moldova în Uniunea Europeană.

- *Ai votat DA la referendum? Mergi în sate și orașe și vorbește cu cetățenii. Ajută-ne ca votul DA să conteze. Sună-ne la 068436624*
- *Sună toți cunoscuții despre care crezi că nu au votat și explică-le că doar prin vot putem opri un dezastru. Putem pierde tot ce avem.*

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ

Intrare Nr. CEC-10 AP/11

ora 13⁰⁰ | din 26 octombrie 2024

- Spune-le vecinilor, rudelor din diasporă și tuturor celor indeciși ce putem pierde dacă Maia Sandu nu rămâne președinte.

NU lăsăm țara pradă hoșilor. Păstrăm liniștea, pacea și construim bunăstare.

Pe 3 noiembrie votăm cu toții Maia Sandu! Salvăm Moldova!"

pe verso:

„STOIANOGLO - UN OM SLAB, UN OM CONTROLAT

CE PUTEM PIERDE DACĂ BANDIȚII REVIN LA PUTERE:

Bandiții fugari vor profita de un președinte slab ca să revină, să pună mâna pe țară, să se răzbune pe toți care le stau în cale și să facă haos.

Bandiții vor vinde Moldova cui dă mai mult și vor pune țara noastră pe tavă pentru războiul Rusiei în Ucraina.

Este în pericol circulația liberă a cetățenilor noștri în țările europene, iar tinerii o să fugă din țară.

Riscăm să se închidă piața europeană pentru produsele noastre și să nu avem unde exporta. Stoianoglo nu va fi respectat nici în Vest, nici în Est.

Moldova nu va primi ajutor financiar din partea Uniunii Europene, adică nu vor fi suficienți bani pentru infrastructură, majorări de pensii și salarii.

DOAR PRIN VOT PUTEM PREVENI ACEST DEZASTRU!

NU LĂSA BANDIȚII SĂ-ȚI FURE VOTUL ȘI VIITORUL!

NU LĂSA BANDIȚII SĂ-ȚI FURE VOTUL ȘI VIITORUL!

*Pentru a nu pierde ce avem, trebuie să votăm cu toții pe 3 noiembrie!
Salvăm Moldova!"*

La fel, pe pliant fiind inserate specificațiile privind transparența acesteia:

„Publicitate electorală. Scrutin electoral: Alegeri prezidențiale. PP Acțiune și Solidaritate. Achitat conform contului nr. 32615 din 22.10.2024. Tiraj: 140.000 ex. Tipărit la tipografia Simbol N.P.” SRL”

Mai mult, dacă accesăm pagina oficială a concurentului electoral: <https://maiasandu.pentru.md/> - găsim aceeași informație (extras de pe site se anexează).

Prin urmare faptul că materialul agitațional aparține concurentului electoral **nu poate fi negat.**

Astfel, constatăm că conținutul materialului agitațional este unul fals, denigrător și instigă la ură, ceea ce Codul electoral interzice a fi utilizat în calitate de material electoral.

Astfel, concurentul electoral, PAS, face următoare afirmație:

„STOIANOGLO – UN OM SLAB, UN OM CONTROLAT

Afirmația respectivă este una populistă, fără un substrat factologic suficient, reprezintă atac la persoană prin inducerea unor percepții false, pe care persoana care le invocă nu le-ar putea demonstra în cadrul unui proces de judecată în contradictoriu.

Ce putem pierde dacă bandiții revin la putere

”Bandiții fugari vor profita de un președinte slab ca să revină, să pună mâna pe țară, să se răzbune pe toți care le stau în cale și să facă haos.”

La fel, este o informație falsă, care nu doar atentează la onoare și demnitatea candidatului dl Alexandru Stoianoglo, dar și nu ține de competențele Președintelui Republicii Moldova împiedicarea sau neîmpiedicarea „revinirii” „bandiților” în Republica Moldova, ci a organelor de urmărire penală care sunt separate de instituția prezidențială și nu pot fi influențate de Președinte.

Bandiții vor vinde Moldova cui dă mai mult și vor pune țara noastră pe tavă pentru războiul Rusiei în Ucraina.

Constatăm în mod repetat că este o informație falsă, or, **nu există substrat normativ care ar permite Președintelui Republicii Moldova să „vândă” Moldova** ca la licitație.

Este în pericol circulația liberă a cetățenilor noștri în țările europene, iar tinerii o să fugă din țară.

Cetățenii Republicii Moldova călătoresc în Spațiul Schengen fără vize din 28 aprilie 2014, regim bazat pe Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului UE din 14 noiembrie 2018 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viza pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație. (<https://mfa.gov.md/ro/file/5100>). În acest context, se poate face cu certitudine afirmația că Alexandr Stoianoglo a fost una din persoanele, datorită căruia acest lucru este posibil acum, deoarece el a fost unul din persoanele care a promovat și a votat în Parlament ratificarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană.

Prin urmare, **este un fals** ordinar informația precum de **alegera președintelui – fie Maia Sandu, fie Alexandr Stoianoglo depinde libera circulație „în țările europene”** așa cum predinte concurentul electoral PAS.

„Riscăm să se închidă piața europeană pentru produsele noastre și să nu avem unde exporta.”

La 1 iulie 2016 a intrat pe deplin în vigoare acordul de asociere UE-Republica Moldova cu zona sa de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare. Acordul a fost aplicat, în mod provizoriu, de la 1 septembrie 2014, prin care cetățenilor moldoveni li s-a deschis ușa spre piața europeană. Totodată, regimul comercial între Republica Moldova și Uniunea Europeană (UE) a evoluat considerabil în ultimul deceniu. În 1998, UE a oferit Republicii Moldova sistemul generalizat de preferințe (GSP). În ianuarie 2006, UE a înlocuit sistemul GSP “normal” cu GSP “plus”. În martie 2008, au intrat în vigoare noile preferințe comerciale autonome ale UE pentru Republica Moldova. Pe de altă parte, Republica Moldova a păstrat un nivel mai înalt de protecție față de importurile din UE.

Prin urmare, evoluția relațiilor comerciale este una continuă și **nu ține de alegerea sau nealegerea candidatului Maia Sandu** la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

„Stoianoglo nu va fi respectat nici în Vest, nici în Est.”

Consider că este o frază lipsită de substrat factologic, care, însă, atentează la reputația profesională a candidatului vizat.

„Moldova nu va primi ajutor financiar din partea Uniunii Europene, adică nu vor fi suficienți bani pentru infrastructură, majorări de pensii și salarii.”

La 10 octombrie curent, Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, a prezentat la Chișinău „planul de creștere economică pentru Republica Moldova” prin care Uniunea Europeană vrea să investească în Moldova 1,8 miliarde de euro în următorii trei ani. Șefa Comisiei Europene a spus că „locul R. Moldova este în Uniunea Europeană”, care poate contribui la „dublarea economiei Moldovei în următorii zece ani”. Pentru asta, Bruxelles a lansat un nou instrument de asistență financiară pentru Moldova, pe care nicidecum nu l-a condiționat de alegerea Sandu Maiei în calitate de Președinte sau neacordarea asistenței în caz de alegere în calitate de Președinte a lui Alexandru Stoianoglo.

La fel, la 20 octombrie a avut loc referendum constituțional, așa cum a fost prezentat chiar de Maia Sandu – „de aderare la Uniunea Europeană”, prin urmare, odată ce referendumul a fost susținut de majoritatea cetățenilor, iar Comisia Europeană a anunțat un nou autor financiar pentru Republica Moldova – necondiționat de alegerea Maiei Sandu - „**nu va primi ajutor financiar din partea Uniunii Europene**” – așa cum se pretinde.

Dimpotrivă, mesajul respectiv denotă faptul că **PP PAS** și candidatul acestuia la funcția de Președinte al Republicii Moldova Maia Sandu, declară fals că promovează valorile europene în situația în care asistența financiară a UE promisă va fi acordată în condițiile respectării voinței poporului moldovenesc în rezultatul unui scrutin democratic.

Iar ca soluție la toate (falsurile) relatate PP PAS și Maia Sandu menționează „*Pentru a nu pierde ce avem, trebuie să votăm cu toții pe 3 noiembrie!*”, iar salvatorul fiind Maia Sandu.

Prin urmare, constatăm în maniera descrisă supra, că toate cele relatate reprezintă falsuri ordinare care atentează și la onoarea, demnitate și reputația profesională candidatului la funcția de Președinte al Republicii Moldova, dl Alexandr Stoianoglo.

Cadru normativ pertinent:

Codul electoral:

Articolul 70. Agitația electorală

(1) *Cetățenii Republicii Moldova, partidele politice, blocurile electorale, candidații și persoanele de încredere ale candidaților au dreptul de a supune discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale candidaților, precum și de a face agitație electorală în cadrul adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mass-mediei, prin expunerea de afișe electorale sau prin intermediul altor forme de comunicare.*

(2) *Exercițiul acestui drept poate fi supus unor formalități, condiții, restricții sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, ocrotirea sănătății sau protecția moralei, protecția reputației, apărarea*

drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

...

(8) **Răspunderea pentru conținutul materialelor electorale publicitare**, difuzate sau publicate, o poartă grupul de inițiativă, **concurrentul electoral** sau participantul la referendum. Materialele publicitare trebuie să corespundă cerințelor stabilite la art. 9 din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate.

Legea privind libertatea de exprimare nr. 64/2010:

Articolul 2. Noțiuni principale

Termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au următoarele semnificații:

defăimare – răspîndire a informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei;

răspîndire a informației – proces de transmitere a informației către alte persoane (cel puțin către o persoană, exceptînd persoana lezată);

informație – orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet și/sau imagine;

fapt – eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită;

judecată de valoare – opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit;

judecată de valoare fără substrat factologic suficient – judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată pînă la falsitate;

Articolul 3. Libertatea de exprimare

...

(3) **Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrîngerii** prevăzute de lege, **necesare într-o societate democratică** pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, **pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora**, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

(4) **Restrîngerea libertății de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim** prevăzut la alin. (3) și doar în cazul în care restrîngerea este proporțională cu situația care a determinat-o, respectîndu-se echilibrul just dintre interesul protejat și libertatea de exprimare, precum și libertatea publicului de a fi informat.

La fel, în această ordine de idei, este de menționat că - cu titlul de principiu Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice, iar protecția care trebuie acordată presei este de o importanță deosebită. Presa are nu doar sarcina de a comunica astfel de informații și idei: publicul, de asemenea, are dreptul de a le primi. Altfel, presa ar putea să joace rolul său vital de „câine de pază public” (a se vedea, printre altele, *Observer and Guardian v. the United Kingdom*, hotărâre din 26 noiembrie 1991, Seria A, nr. 216, pp. 29-30, § 59).

Totuși, articolul 10 al **Convenției nu garantează o libertate de exprimare totalmente nelimitată**, chiar și în ceea ce privește relatarea de către presă a chestiunilor de interes public deosebit. Acolo unde, așa cum este în această cauză, este vorba despre **atacarea reputației persoanelor** și, astfel, de subminarea drepturilor lor garantate de articolul 8 al Convenției (a se

vedea, *inter alia*, *Pfeifer v. Austria*, nr. 12556/03, § 35, ECHR 2007-...), trebuie de atras atenția la echilibrul just care trebuie asigurat între interesele opuse în cauză.

Sub aspect de limitări Curtea Europeană a reținut că, libertatea de exprimare, deși este deosebit de prețioasă într-o democrație, nu permite ținerea unui discurs **care promovează discriminare și ura de rasă, indiferent care este suportul utilizat. Sloganurile publicate pe pliante sau pe internet al unui partid politic în cursul unei campanii electorale intră sub incidența aceluiași art. 10 para. 2.** (Geret contra Belgiei).

Astfel, Curtea a constatat că apelul unui ales la discriminare, reiterat pe site-ul oficial al municipalității, nu participă la discuțiile libere despre chestiuni de interes general. Un mesaj politic are caracterul discriminatoriu și prin urmare, condamnabil agravant de faptul că este publicat pe internet (Willem împotriva Franței).

Postarea on-line a atacurilor persoanelor care depășesc ceea ce **ține în mod legitim de o dezbateră de idei, nu este protejată de convenție** (Tierbefeier contra Germaniei).

În ceea ce ține în particular de distribuirea pliantelor cu mesaje false, denigratoare, care instigă la ură, a fost examinată de Curtea europeană în jurisprudența sa, care s-a expus în următorul context:

Astfel, suportul folosit poate avea o anumită importanță, în special atunci când discursul este difuzat via distribuirea de pliante ale unui partid politic în contextul unei campanii electorale (Féret împotriva Belgiei, pct. 76) sau via Internet, ceea ce amplifică impactul potențial al discursului. Potrivit Curții, afirmațiile vădit ilicite, inclusiv afirmațiile calomnioase, caracterizate de ură sau care îndeamnă la violență, pot fi difuzate ca niciodată în lume, în câteva secunde, și uneori rămân on-line pentru o lungă perioadă de timp [Delfi AS împotriva Estoniei (MC), pct. 110]. Acest lucru are drept consecință, în ceea ce privește comunicările on-line și conținutul acestora, faptul că publicarea lor este cu siguranță mult mai probabilă decât presa să submineze exercitarea și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale: prin urmare, este esențial, atunci când se evaluează influența potențială a unei publicări on-line, să se determine gradul de vizibilitate al acesteia în rândul publicului [Savva Terentyev împotriva Rusiei, pct. 79; Delfi AS împotriva Estoniei (MC), pct. 133].

În ceea ce ține de limitele toleranței față de informația distribuită în privința unui politician, Curtea a stabilit următoarele:

Curtea a afirmat principiul privind personalitățile politice care, în mod inevitabil și conștient, se expun controlării atente a faptelor și gesturilor lor atât de către jurnaliști, cât și de către masa cetățenilor; prin urmare, aceștia trebuie să dea dovadă de o toleranță mai mare (Lingens împotriva Austriei pct. 42; a se vedea, de asemenea, Nadtoka împotriva Rusiei, pct. 42).

Totodată, afirmațiile false, calomnioase, venite de la concurentul electoral Sandu Maia, care încă mai deține funcția de Președinte al Republicii Moldova, urmează a fi apreciate ca atare, prin interzicerea distribuirii lor, ținând cont de aceeași jurisprudență CEDO, care a stabilit că:

Politicianul se bucură, de asemenea, de protecția reputației sale, chiar și atunci când nu este vorba de contextul vieții sale private, dar, într-un astfel de caz, imperativele unei astfel de protecții trebuie să fie puse în balanță cu interesele dezbaterii libere a chestiunilor politice (Lingens împotriva Austriei, pct. 42; Nadtoka împotriva Rusiei, pct. 42).

În lumina celor relatate *supra*, meționăm cadrul legal aplicabil în ceea ce privește intentarea prezentei contestații:

Codul electoral:

Articolul 91. Contestațiile

(1) În sensul prezentului cod, prin contestație se înțelege cererea (sesizarea) în formă scrisă, inclusiv cererea prealabilă, prin care:

...

b) se contestă acțiunile/inacțiunile considerate ca ilegale ale subiecților înregistrați, acreditați sau confirmați ori care urmează a fi înregistrați, acreditați sau confirmați de către organele electorale, denumiți în continuare subiecți electorali;

...

(4) Contestațiile prevăzute la alin. (1) lit. b) se depun la organul electoral care a înregistrat, a acreditat sau a confirmat ori urmează să înregistreze, să acrediteze sau să confirme subiecții electorali ale căror acțiuni/inacțiuni se contestă. Deciziile organului electoral pe marginea acestor contestații se contestă în condițiile alin. (3).

...

(8) Contestațiile privind modalitatea de pregătire și/sau plasare a publicității electorale, inclusiv privind conținutul acestor materiale publicitare, se examinează de către organele electorale în partea ce vizează acțiunile/inacțiunile subiecților electorali înregistrați/confirmați sau care urmează a fi înregistrați/confirmați de organele electorale.

Articolul 94. Dreptul de a depune contestație

(1) În calitate de subiect al contestației poate fi alegătorul, candidatul desemnat, grupul de inițiativă, blocul electoral, concurentul electoral sau participantul la referendum care revendică încălcarea drepturilor sale legitime prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative în domeniul electoral. Pot depune contestații și partidele politice care au dreptul de a participa la scrutin în condițiile stabilite de art. 27 lit. g).

Articolul 95. Termenul de depunere a contestațiilor

(1) În perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.

La acest capitol menționăm că PAS nu putea răspândi aceste pliante mai devreme de ziua de 24 octombrie, odată ce anunțarea turului II al scrutinului a avut loc seara în ziua de 23 octombrie, prin urmare campania electorală efectiv a început în ziua de 24 octombrie.

Prin urmare, în temeiul art. 91 alin. (1) lit. b), alin. (4), alin. (8), art. 94, art. 95 alin. (1), art. 97-102 Cod electoral,

SOLICITĂM:

- a examina în ședință publică prezenta contestație și a o declara ca fiind admisibilă;
- a constata ca fiind fals și defăimător conținutul materialului tipărit (pliant) comandat de concurentul electoral PAS conform contului nr. 32615 din 22.10.2024. Tiraj: 140.000 ex. Tipărit la tipografia Simbol N.P." SRL în partea ce vizează candidatul la funcția de Președinte al Republicii Moldova, Alexandr Stoianoglo;
- a identifica faptul unor altor tiraje ale materialului similar tipărit;
- a constata ca fiind falsă și defăimătoare informația plasată de concurentul electoral PAS pe pagina <https://maiasandu.pentru.md/> în partea ce vizează candidatul la funcția de Președinte al Republicii Moldova, Alexandr Stoianoglo

- a interzice concurentul electoral PAS răspândirea în continuare a materialul tipărit (pliant) comandat de concurentul electoral PAS conform contului nr. 32615 din 22.10.2024. Tiraj: 140.000 ex. Tipărit la tipografia Simbol N.P.” SRL precum și unui material similar tipărit în baza altei comenză;
- a obliga concurentul electoral PAS să elimine informația vizată în prezenta contestație de pe pagina <https://maiasandu.pentru.md> în partea ce vizează candidatul la funcția de Președinte al Republicii Moldova, Alexandr Stoianoglo
- a remite către Ministerul Afacerilor Interne materialele acumulate și constatările în vederea examinării sub aspectul existenței componentei contravenției stabilite de Codul contravențional la art. 52 alin. (3).

Anexă:

- declarația sub propria răspundere,
- copia pliantului răspândit fizic,
- extras de pe <https://maiasandu.pentru.md>

Cu respect,

Vasile Gafton _____
reprezentant al concurentului electoral la CEC